

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
รายการตาราง	(11)
รายการภาพประกอบ	(12)
บทที่	
1 บทนำ	
ปัญหาและความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
2 ทบทวนวรรณกรรม	
คลินิกเดมยา	
ความหมายคลินิกเดมยา	7
แนวคิดและการพัฒนาระบบบริการรับยาต่อเนื่องในคลินิกเดมยา	7
การพัฒนาระบบบริการรับยาต่อเนื่องในคลินิกเดมยา	8
วัตถุประสงค์ของคลินิกเดมยา	10
ขอบเขตของการให้บริการในคลินิกเดมยา	11
การรับบริการที่คลินิกเดมยา	11
การวิเคราะห์ปัญหาความเจ็บป่วย	13
การวิเคราะห์ปัญหาความเจ็บป่วยของผู้ป่วยเบาหวาน	15
ปัจจัยทางคลินิกที่บ่งชี้ผลการรักษาโรคเบาหวานใน Medication Refill Program	16
	(10)

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
โรคเบาหวานและการรักษา	
ความหมายของโรคเบาหวานและการรักษา	18
เกณฑ์การวินิจฉัยโรคเบาหวาน	19
ปัจจัยเสี่ยงของโรคเบาหวาน	20
กลไกการเกิดโรคเบาหวานชนิดที่ 2	20
เป้าหมายในการรักษา	20
หลักการดูแลผู้ป่วยเบาหวาน	20
ภาวะแทรกซ้อนของโรคเบาหวาน	22
การไม่ใช้ยาตามสั่ง	
ความหมายของการไม่ใช้ยาตามสั่ง	25
ปัจจัยหลักที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ยาตามสั่ง	26
รูปแบบของการไม่ใช้ยาตามสั่ง	26
การประเมินการใช้ยาตามสั่งของผู้ป่วย	27
การทำนายการไม่ให้ความร่วมมือในการใช้ยา	28
เครื่องมือที่ใช้ในการแก้ปัญหาความไม่ร่วมมือในการใช้ยาตามสั่ง	30
การให้คำปรึกษาทางยา	
ความหมายของการให้คำปรึกษาทางยา	31
จรรยาบรรณของเภสัชกรในเรื่องการให้คำแนะนำการใช้ยา	33
องค์ประกอบของการให้คำปรึกษาด้านยา	33
ทักษะของการให้คำปรึกษา	35
แนวทางปฏิบัติสำหรับเภสัชกรที่ให้คำแนะนำปรึกษา	37
ผลของการให้คำปรึกษาด้านยาของเภสัชกร	38
ความพึงพอใจของผู้รับบริการ	
ความหมายของความพึงพอใจ	39
แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้รับบริการ	39

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 ระเบียบวิธีวิจัย	
สถานที่ทำการวิจัย	40
ประชากรที่จะศึกษา	40
กลุ่มตัวอย่าง	41
แบบแผนการวิจัย	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยหรือแบบสอบถาม	42
จริยธรรมการวิจัย	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การปฏิบัติหน้าที่ของเกสัชกร	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิจัยและการอภิปรายผล	
ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง	52
อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา	57
Glycohemoglobin , Glycated hemoglobin or Glycosylated Hemoglobin (HbA _{1c})	58
ระดับน้ำตาลในพลาสมาขณะอดอาหาร (FPG)	61
ความร่วมมือในการใช้ยา	63
ความรู้ด้านยาและโรคของผู้ป่วย	65
ความพึงพอใจของผู้ป่วย	67
การส่งต่อผู้ป่วยในคลินิกเดมยาโดยเกสัชกร	69
5 สรุปและข้อเสนอแนะ	71
6 บรรณานุกรม	75
7 ภาคผนวก	80
8 ประวัติผู้เขียน	96

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	เกณฑ์การวินิจฉัยโรคเบาหวาน	19
2	เกณฑ์การควบคุมปัจจัยเสี่ยงในโรคเบาหวาน	22
3	อัตราการไม่ใช้ยาตามสั่งในผู้ป่วยด้วยโรคและสภาวะต่าง ๆ	25
4	เหตุผลของการปฏิเสธแผนการรักษาและการไม่ใช้ยาตามคำสั่งแพทย์	27
5	วิธีการวัดการไม่ให้ความร่วมมือในการใช้ยาและข้อจำกัดของแต่ละวิธี	29
6	การเปรียบเทียบชนิดของเครื่องมือที่ใช้แก้ปัญหาการไม่ใช้ยาตามสั่ง	30
7	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองก่อนทำการทดลอง	54
8	ปัญหาพฤติกรรมการใช้ยาควบคุมน้ำตาลในเลือด 1 เดือน ก่อนเข้าคลินิก เดิมยาของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	56
9	อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา	58
10	ข้อมูลค่า Glycohemoglobin , Glycated hemoglobin or Glycosylated Hemoglobin (HbA _{1c})	60
11	การวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยวิธี Repeated measure ANOVA เพื่อเปรียบเทียบ เทียบค่า HbA _{1c} ของผู้ป่วย	60
12	ค่าน้ำตาลในพลาสมาขณะอดอาหาร (FPG) ของผู้ป่วย	62
13	การวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยวิธี Repeated measure ANOVA เพื่อเปรียบเทียบ เทียบค่าน้ำตาลในพลาสมาขณะอดอาหาร (FPG) ของผู้ป่วย	62
14	ความร่วมมือในการใช้ยาของผู้ป่วยแต่ละกลุ่ม	64
15	การวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยวิธี Repeated measure ANOVA เพื่อเปรียบเทียบ เทียบความร่วมมือในการใช้ยาของผู้ป่วย	64
16	เปรียบเทียบความร่วมมือในการใช้ยาของผู้ป่วย ณ เวลาต่างๆ	65
17	แสดงความรู้ด้านยาและโรคของผู้ป่วยแต่ละกลุ่ม	66
18	การวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยวิธี Repeated measure ANOVA เพื่อเปรียบเทียบ เทียบความรู้ด้านยาและโรคของผู้ป่วย	67
19	เปรียบเทียบความรู้ของผู้ป่วย ณ เวลาต่างๆ แยกตามกลุ่ม	67
20	เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ป่วยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	68
21	ความพึงพอใจของผู้ป่วยกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	69

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ขั้นตอนการบริการ การปฏิบัติงาน และการเก็บข้อมูลของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	51